

bb 68. fogadás a francia követségen

t bc/tm/m/La

1963. május 30.

pierre francfort, a francia köztársaság budapesti követe a magyarországon vendégszereplő theatre de la cité együttese tisztaletére csütörtökön délután fogadást adott. a fogadáson megjelent rácz páál, a külügyminisztérium főosztályvezetője, gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője, vályi gábor, a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezetője, a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa, a magyar színművészet több neves képviselője. /mti/

---

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 48-as számú hír /csütörtökön megkezdtek az ujkrumpli.../ címében és a szövegében 200 vagon helyett

20 vagon irandó!

/mti/

---

bb 69. időjárásjelentés

gk/m

1963. május 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 30-án, csütörtökön 19 órakor:

többórás napsütés

várható időjárás péntek estig:

többórás napsütés, legfeljebb néhány helyen futó eső, vagy gyenge zivatar. mérsékelt, időnként élénk északkeleti, keleti szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 23-26 fok között. /mti/

19.25/n

-40-

19.50

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főu. uca 6-7. Telefon: 189 400, 369 040

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 31.

bb 1. nagyszabású víziparádéra készülnek síófokon - tizezer személyes nézőtér a balatonra épített színpad előtt

vid fm/tné vm fm

1963. május 31.

a balatonon üdülő hazai és külföldi vendégek szórakoztatására nagyszabású víziparádét rendez a somogy megyei tanács és a síófoki idegenforgalmi hivatal. a síófoki strandon tizezer személyes nézőteret létesítenek, amelyen háromezer ülőhely lesz a balatonra épített huszszor tíz méteres színpad előtt.

az országos rendező irodával közösen gazdag programot terveznek: vizibalett, opera és operett-részletek, könnyűzene és tánczene szórakoztatja majd a közönséget. a nagyszabású víziparádé közben a színpad körül színes fényvel megvilágított szökőkutakat működtetnek.

a víziszínpad és a nézőtér építését már megkezdték. az első előadásra augusztus 9-én kerül sor, amelyen a síófoki tüzoltó egyesület ad műsort. a víziparádét augusztus 19-én, az alkotmány napjának előestéjén tartják meg, s erre meghívják a balatonon üdülő külföldieket is. /mti/

---

bb 2. öt bemutató és öt felújítás az állami operaház és az erkel színház új évadjában

i s/tm vm ha

1963. május 31.

a magyar állami operaházban és az erkel színházban az új évadban öt bemutatóra és öt felújításra kerül sor, s ezzel 94-re emelkedik a repertoáron szereplő művek száma.

az operaházban kerül bemutatásra alban berg:wozzeck, és donizetti: szerelmi bájtal című operája. itt tűzik műsorra mozart: figaró házassága című művének felújított előadását is. az új évad magyar premierje szoklaj sándor vérnász című zenedrámája lesz.

/folyt.köv./

sc

/bb 2. öt bemutató.....1.folyt./vm

változatos program várja az erkel színház látogatóit is. bemutatják orff az okos lány című zeneművét, felújítva kerül a közönség elé saint-saens sámson és delila, verdi a végzet hatalma, puccini turandot című operája és adam:giselle című balettje. az erkel színházban még két egyfelvonásos balettet is bemutatnak.

junius 17-től az üzemek, hivatalok és intézmények közönség-szervezői útján megkezdődnek a bérletigénylések. az operaház és az erkel színház biztosítja az elővételi jogot régi bérlettulajdonosainak az 1963-64-es évadra./mti/

bb 3. Lovas együttes készül dániába

i cs/j vm ká 1963. május 31.

dunakeszi-alagon a napokban nyílt meg a magyar lovasszövetség edzőtábora, ahol két hétig készül a magyar lovas „együttes”, a koppenhága-belahöji nemzetközi mezőgazdasági kiállítás lovasbemutatóira. páll jános, a magyar lovasszövetség elnöke tájékoztatásul közölte, hogy a 42 tagú magyar lovascsapat napról-napra gyakorolja az utóbbi években híressé vált produkcióit, lelkiismeretesen készül a nagyszabású dániai szereplésre. másfélórás műsorban mutatják majd be a lovas-futballt, a lovas-kosárlabdát, 16 számban lesznek fogatversenyek, majd életképeket mutatnak be a magyar végvári vitézek életéből. többek között felelevenítik egyik jókai-regény nyomán a pünkösdi királyválasztás néven ismert híres lovas-vetélkedőt. az idomítás különleges csemegéjeként került műsorra a legszebb hat arab mén tánca.

a dunakeszi-alagi versenypályán junius 9-én rendezik meg a bemutató főpróbáját, amelyen a nagykönöség is megismerheti a magyar lovas „együttes”, európa-szerte elismert produkcióit./mti/

bb 4. középkori várfal a bástya-sétányon

i lv/tm vm ha 1963. május 31.

a várban, a bástya-sétányon a közelmúltban érdekes leletre bukkantak. a csatornázási munkák során a dolgozók csákányai széles kőfalba ütköztek.

/folyt.köv./

/bb 4. középkori.....1.folyt./vm

a munkások értesítették a budapesti történeti muzeum munkatársait, akik megállapították, hogy az eredeti középkori várfal maradványaira bukkantak. a várfal a mostani faltól több méterrel beljebb, mintegy 90 méter hosszúságban húzódik a felszín alatt./mti/

bb 5. háromnegyedkilós uborkákat szednek szegeden

vid j vm ká 1963. május 31.

megkezdődött az „uborkaszegen”, a szegedi haladás termelőszövetkezetben. a mintaszerűen gondozott kertészet üvegházaiban népes asszonycsapatok szedik a termést. a meleg, párás levegőben általában 20-25 centiméter hosszúra nőttek az uborkák, s félkilósak de akadnak köztük háromnegyed kiló súlyúak is. a nagy termésű uborkákból szép mennyiséget szállítanak a fővárosba is, ahol a szövetkezetnek elárusítóhelye van./mti/

bb 6. három hangjátékot mutat be a rádiószínház junius első felében

i s/gk vm ha 1963. május 31.

junius első felében három hangjátékot mutat be a rádiószínház. junius 4-én tűzik műsorra illés endre félelem című drámáját. az 1944-ben játszódó történet főszerepeit szakáts miklós, bitskey károly és temessy hédi alakítja. junius 8-án peter karvas, csehszlovákiai író diplomatak című rádiókomédiáját sugározza a kossuth-adó. a szatira a távol-keleten folytatott angol diplomáciai tevékenység görbetükre. az eredetileg színpadra írt művet pándy lajos alkalmazta rádióra. a főszerepekben ruttkai évát, páger antalt és gábor miklóst hallhatjuk. másnap a titok címmel mutatják be bazsov szovjet író ifjúsági rádiójátékát./mti/

bb 7. érdekes ismeretterjesztő előadások az állatkerti barlang mozi júniusi-júliusi műsorában

i hi/hi szb ha

1963. május 31.

a tudományos ismeretterjesztő társulat és a fővárosi állat- és növénykert előadássorozatát indított az állatkerti barlang moziban. ennek keretében júniusban - minden hétfőn délután hat órai kezdettel - a rovarok világáról, a halak és hüllők életéről és a madarakról hangzik el egy-egy előadás, majd a témával összefüggő filmeket vetítenek. többek között a csend világa, a vadmadarak házatáján és az északi madárhegyek tájai című ismeretterjesztő filmeket tűzik műsorra. június 24-én a kacsacsőrű előstől az emberszabású majmokig címen lesz előadás, amelyet a dzsungel ősvényein című film bemutatása követ. a júliusi műsorban többek között az ember környezetébe került állatok viselkedéséről nyújt ismereteket két előadás: állatok az ember nevelő iskolájában, és hogyan élnek az állatok a szabadban és a rács mögött? címmel. /mti/

bb 8. nagy a hazai és a külföldi érdeklődés a szegedi szabadtéri játékok előadásai iránt

vid fm/tné szb fm

1963. május 31.

a szegedi szabadtéri játékok idei előadásai iránt már most, csaknem két hónappal a július 20-i megnyitő előtt nagy az érdeklődés a helyi idegenforgalmi hivatalnál. csaknem minden európai országból jelentkeztek már egyéni turisták, sőt az amerikai egyesült államokból is kérték már, hogy biztosítsanak számukra szállást a szegedi ünnepi hetek idején. a párizsi francia-magyar baráti társaság azt jelentette, hogy négy-öt autóbusszal mintegy háromszáz vendéget hoz majd az egyes előadásokra. a poznaui lengyel-magyar baráti társaság szervezésében szintén háromszáz turista érkezik a játékok időszakában szegedre. a poznauiak többsége szabadsága egy részét is szegeden tölti. a bejelentés szerint általában hét-nyolc napig maradnak majd a városban. részükre gazdag szórakoztató programot állítanak össze. nagyobb turistacsoportok érkezését várják csehszlovákiából, bulgáriából és az ndk-ból is.

a hazai érdeklődés szintén számottevő. eddig 22 800 vendégnapra foglaltak szállást nagy ipari üzemeink, miskolc, tatabánya és salgótarján munkásai. a fábiánsebestyéni knizsi, a hódmezővásárhelyi bem és sok más termelőszövetkezet egyenként száz-száz darab jegyet kért tagjainak. a rendelkezésre álló mintegy százezer jegy közül eddig több mint tízezeret juttattak el a szegedi megrendelőknak és harmincezeret az ország különböző busz irodáinak. sokan a szegedi jegyirodában s a budapesti nemzetközi vásáron levő pavilonban személyesen vásárolták meg belépőiket a különböző produkciókra. /mti/

B. 10/a

- 4 -

bb 9. ismét érkezett a gömbvillámok időszaka - még mindig nem sikerült megfejteni ennek a rejtélyes természeti jelenségnek a titkát

i tz/sze szb vg

1963. május 31.

a nyár közeledtével ismét elérkeztünk a zivatarok időszakához. hol itt, hol ott cikáznak végig az égbolton a „vonalas” villámok, és bár ritkábban, de meg-megjelennek a gömbvillámok is, ezek a narancs és futball labda közötti méretű, a szivárvány különböző színeiben világító golyók, hogy másodperceken belül semmivé zsugorodjanak, vagy hangos dörrenéssel robbanjanak szét.

viselkedésük szerint két csoportra oszthatók. egyik fajtajuk úgy lebeg a levegőben, mint a szappanbuborék, s a nyitott ablakon vagy a kéményen át szívesen „belátogat”, a lakásokba is, a másik viszont ráfekszik a tárgyakra, a táviródrótokra, stb., és gyakran úgy tűnik, mintha végiggurulna rajtuk. a tapasztalatok szerint a lebegő gömbvillámok eléggé ártatlan jelenségek, az utóbbiak viszont égetnek és gyújtanak. a két csoport azonban nem különül el élesen egymástól, mindegyik könnyen veszi fel a másiknak a formáját.

arra még nincs hiteles adat, hogy mesterséges uton sikerült volna kétségbevonhatatlanul valódi gömbvillámot előállítani. keletkezésük és mibenlétük magyarázatára azonban számos elmélet született már. egy magyar tudós, dr. neugebauer tiber kossuth-díjas egyetemi tanár szerint például akkor keletkeznek, ha egy vonalas villám rossz vezetőképeségű helyen csap be, márpedig a föld sem tartozik a legjobbak közé. ilyenkor ugyanis a kisülés mintegy megtorpan, és kialakul egy olyan, elektronokból és pozitív ionokból álló, összességében elektromosan semleges nagy „csepp”, amely egy ideig együttmarad, s addig a pozitív ionok és az elektronok egyesülése folytán világít is. általános elfogadásra azonban eddig sem ez, sem a többi elmélet nem talált. egyelőre tehát továbbra is érvényes az a fizikai „közmondás”, hogy a gömbvillám és a szupravetetés az a két elektromos jelenség, amelyben a tudomány még mindig nem lát egészen tisztán. /mti/

bb 11. korszerűsítik a kecskeméti pályaudvart

vid gk szb ká

1963. május 31.

a megnövekedett teher- és személyforgalom szükségessé tette a kecskeméti pályaudvar átalakítását, korszerűsítését. az idén a régi síneket a legnagyobb tengelynyomást és sebességet bíró vágányokkal cserélik ki. korszerű berendezést szerelnek fel a vonatok irányítására. gombnyomással történik majd a váltók állítása. az átépítés során a sínek előtti és a vágányok közötti peronokat megnagyobbítják, kiszélesítik, s így biztonságosabbá válik a személyforgalom. /mti/

B. 20/a

- 5 -

bb 12. japán selyemhernyók szekszárdon és kiskunmajsán

vid j szb ká

1963. május 31.

a herbária országos gyógynövény- és selyemgubóforgalmi szövetkezeti központ szekszárdi és kiskunmajsai telepén megkezdtek a japán fajtájú selyemhernyók tenyésztését, a kékesfehér színű, fekete átlarcos rajzolatú selyemhernyókból az idén mintegy 300 000 gubózik be, ezzel együtt olasz selyemhernyót is tenyésztenek, s a két fajtát keresztezik, az így nyert hibridek közül az eddig tenyésztett selyemhernyóknál különbség és több selyemszál tartalmazó gubókat remélnek, az új hibridek petéiből jövőre már a falusi tenyésztők is kapnak. /mti/

bb 13. araszolók és darazsak háboruja - természet helyreállítja a biológiai egyensúlyt a mecseki erdőkben

vid j szb ká

1963. május 31.

a mecseki fák zöld lombját harmadik éve pusztítják az araszoló hernyók, a kártékony rovarok soha nem látott tömegben lepték el az erdőket, a száraz tavaszi időjárás kedvez a hernyók elszaporodásának, s a mecsek vidékén a három legutóbbi tavasz esőtlen és meleg volt, az araszolók teljesen lerágják a fák leveleit és a friss hajtásokat. Később ugyan ismét kilombosodnak az erdők, de abban az évben a fák a szokásosnál kevesebbet „hiznak”, az erdészek tehetetlenek a páratlan méretű hernyóvésszel szemben, az óriási kiterjedésű erdőket csak repülőgépről lehetne végigpermetezni, de a védekezésnek ez a módja több kárt okozna, mint hasznot, a méreg ugyanis elpusztítaná a hasznos rovarokat, sőt az énekes madarakat is.

a természet azonban segített, helyreállítja a megbomlott biológiai egyensúlyt, az idei tavaszon arra figyeltek fel az erdészek, hogy feltűnően elszaporodtak a fürkészdarazsak és az aranyos bábrablók, ezek tojásaikat a hernyók testébe rakják, aminek következtében a hernyók elpusztulnak, megkezdődött tehát a háború egyrészt a lombpusztító araszolók, másrészt az erdőket védelmező fürkészdarazsak és aranyos bábrablók között, az idén - a szakemberek véleménye szerint - még csak kis mértékben mutatkozik majd meg a természet szabályozó szerepe, egy-két éven belül azonban teljesen megszűnik a „hernyódulás”, a mecseki erdőkben. /mti/

8.55/a

- 6 -

bb 10. évi harmincötezer konyhabutor

vid te szb szf

1963. május 31.

harmincnégymillió forintos költséggel korszerűsítik a szolnoki butorgyárat.

az idén minden igényt kielégítő korszerű konyha és ebédlő épült, a 150 négyzetméter alapterületű üzemi étkező önkiszolgáló rendszerrel működik majd, ugyancsak az év végéig tető alá kerül a robbanásbiztos festékraktár, amelyben egyszerre 11 tonna festéket tudnak tárolni.

a termelőüzem hővitése 1964-ban kezdődik meg, a jelenlegi üzemi rész alapterületét kétszeresére növelik, az egészségvédelmi előírásoknak megfelelően az új csarnokokat légcserélő berendezésekkel látják el, több mint 15 millió forintért olyan gépeket vásárolnak, amelyekből szállítószalagok közbeiktatásával automata gépsorok alakíthatók ki, a gőzellátást a szomszédos papírgyár erőműve biztosítja, így a kooperációval feleslegessé válik az új kazánház építése és a beruházási költség is mintegy négymillió forinttal csökken, a gyár a korszerűsítés befejezése után az alföld legkorszerűbb butorüzeme lesz és évente 35 000 garbitúra konyhabutort állít elő. /mti/

bb 14. négyezerkilencszáz népi ülnököt jelölnek a budapesti gyárak, üzemek, vállalatok munkásai

i zs/zs szb ha

1963. május 31.

budapest minden kerületében megkezdődött a népi ülnökök választásának előkészítése, a választások egyik legfontosabb szakasza, a jelölés már lezajlott, a gyűléseken - amelyeken a fővárosi gyárak, üzemek, hivatalok, intézmények dolgozóinak tízezrei vettek részt - 4 900 személyt jelöltek arra, hogy a budapesti bíróságok társadalmi aktivistáiként részt vegyenek az igazságszolgáltatás feladatainak ellátásában, az ítélkezési munkában.

a főváros nagyüzemeiben tartott jelölőgyűléseken a munkáskollektívák annak a 400 népi ülnökjelöltnek a személyéről döntöttek, akik a fővárosi bíróság tanácsaiba javasoltak, a csepel vas- és fémművekben például 64, a Ganz-mávgépgyárban 32, a chincinban, az egyesült izzóban és a Landler Jenő járműjavítóban pedig 43 dolgozó népi ülnökké választását indítványozták, nagy számban delegálnak ülnököket a beloianniszból, a Klement Gottwald gyárból, az Óbudai Hajógyárból, a Ruggyantából, az Orionból, a Gammából, a Mom-ból, a Lőrinci fonóból és több más nagyüzemből is, a fővárosi bíróság ülnökjelöltjei között egyébként 230 munkás neve szerepel, a jelöltek közül 276 férfi, 124 nő.

/folyt.köv./
9.00/a

- 7 -

bb 14. /négyezerkilencszáz... 1. folyt./- szb

ezekben a napokban kerül sor az ülnökválasztás másik aktusára, amikor a tanácsi testületek döntenek az ülnökök személyére tett javaslatokról. a kerületi tanácsülések a kerületi és a pesti központi kerületi bíróságokhoz, a fővárosi tanács legközelebbi ülése pedig a fővárosi bírósághoz kerülő ülnököket választja meg.

a választások az első félév végéig befejeződnek; így a budapesti bíróságok ujonnan megválasztott társadalmi aktivistái az év második felében már munkához láthatnak. /mti/

..-

bb 15. házi muzeumban - csaknem ezer égetett fekete kerámia
vid fm/tné szb fm 1963. május 31.

messze földön híresek a nádudvari fazekas István, a népművész mestere fekete kerámiái. a fazekas-népművész a hagyományos formákon kívül csaknem száz újabb, modern formát is kialakított. nádudvari otthonában házi muzeumot rendezett be. két szobában mintegy ezer fekete kerámia van, ezek egyrésze sokszor vándorol kiállításokra. ebben a kis házi muzeumban még a kályha is a mester alkotása: ugynevezett feketeszemes kerámia cserépkályha áll a szobában. a gyűjtemény állandóan gyarapszik. a nádudvari fekete kerámiák szinte teljes történetét felvonultató sorozatban ott vannak már a karcsu, szüklyuku modern diszvázáék is, amelyek különösen külföldön nagyon kerestek. /mti/

..-

bb 16. teljes védelem a korrózió ellen a gépkocsik számára
- az atuki kutatásainak eredménye

i tz/sze szb vg 1963. május 31.

az autóközlekedési tudományos kutató intézet szakemberei több éves munkával egész sorát dolgozták ki azoknak a szereknek, amelyekkel ma már a gépkocsik szinte teljes mértékben megvédhetők a rozsdásodástól, az ugynevezett korróziótól.

/folyt.köv./

9.05/a

- 8 -

PK

bb 16. /teljes védelem... 1. folyt./- szb

a lakk és festékipari vállalat piirpasztájához olyan adalékanyagot kísérleteztek ki, amely egyszeri kezelés után körülbelül fél éven át óvja meg a fényezett felületeket. minthogy pedig a hatóanyag vegyileg kötődik a fémhez, még a festék esetleges nedvésein át is véd a korrózióval szemben.

az uttétről felcsapódó sár és esővíz, valamint a levegő nedvessége azonban elsősorban az alvázat támadja meg. gyakorlatilag mindeddig nem volt ellene védekezés, mert a régifajta oroszlajos lefújás csak két-három napra biztosított védelmet, s ezért nem is nagyon alkalmazták. az atuki és a nehézvegyipari kutató intézet új szere, az alhibit k-175 viszont teljes 28 napon át állja útját a korrózió támadásainak, és nedves felületre is nyugodtan fel lehet vinni a szórópisztollyal, mert a védőanyag a vízen át automatikusan behatol a fémfelülethez és erősen megtapad rajta.

a legnagyobb sikert azonban az atuki kutatói a plino c nevű vízkőoldó szer kidolgozásával érték el. az eddigi savas vagy lúgos oldók a hűtőkbe beépített vas, acél, alumínium és különböző színesfémek valamelyikét mindenképpen megtámadták. az új szer viszont a hűtőben - és természetesen ugyanígy a különböző kazánokban, víztároló boylerekben, stb. - lerakódott vízkövet egy-két óra alatt anélkül oldja le, hogy a legkisebb kárt is tenné a hűtőanyagában. sőt az oldáshoz még szét sem kell szedni a hűtőt, ami pedig a régebbi módszerek alkalmazásánál elkerülhetetlen volt. egy másik találmányuk, a vikor pedig még ezt az oldást is feleslegessé teszi, mert a hűtővízbe kerülve már eleve megakadályozza a vízkő keletkezését és lerakódását.

mindenhez hozzájárul a szerek rendkívüli olcsósága. az alváz védelme a korrózió ellen négyhetenkint körülbelül 10 forintba kerül, a vízkő oldására évente vagy kétévenként 30-40 forintot kell fordítani, de még ezt is megtakaríthatja az, aki a szokásos félévenkénti hűtővízcserenél 5 forintot áldoz a szükséges vikor-adagra. /mti/

..-

9.12/a

- 9 -

PK

bb 17. június 1-én megnyílik minden vendéglátóhely a római parton - mintegy félmillió forintot költöttek korszerűsítésre - növekszik az idegenforgalom

i tó/tm szb vg

1963. május 31.

a fővárosiak kedvelt pihenő és vikendező-helyén, a római parton, nagy gonddal készült fel az északbudai vendéglátó vállalat a vendégek ellátására. az idén nem a naptári előírásához, hanem az időjárásához alkalmazkodtak és már eddig is több nyári helyiséget, éttermet, büfét megnyitottak. június 1-től, szombattól pedig már valamennyi vendéglátóhely a kirándulók rendelkezésére áll.

mint a vállalat szakemberei elmondták, az elmúlt évhez képest nem növelték a vendéglátóhelyek befogadóképességét, de mintegy félmillió forintot költöttek korszerűsítésükre, felújításukra, amelyek végeredményben az ellátás javítását és gyorsítását szolgálják. nagyobb arányú korszerűsítést hajtottak végre a tó vendéglőben és a csillaghegyi strand étteremben, mivel mindkét helyen nagyobb idegenforgalomra is számítanak. a tó vendéglőben étkeznek majd a most épülő és a terv szerint július 1-én megnyíló autós camping vendéglő. itt magyaros jellegűre cserélték ki a berendezési és a felszerelési tárgyakat. az ablakokra népi motívumokkal díszített függönyöket és drapériákat, az asztalokra hasonló terítőket szereztek be és cseréptányérokban tálalják nemzeti ételeinket. akik nem bírják a mi fűszeres és zsíros ételeinket, azok részére a francia-konyha előírásai szerint főznek majd.

a római parti üdülők és vikendezők ellátásának javítására megvásárolták a budapesti nemzetközi vásáron bemutatott guruló vendéglő egyes részeit, így a melegkonyhát és a söntést. ezeken kívül kihelyeznek két-három-százaz jéggel hűthető üdítőtál-pultot és egy elektromos fűtési vírszűrőt. a meglevő éttermeken és büféken kívül a nyári hétvégeken - amikor megsokszorozódik a vendégek száma - az újpesti összekötő hid és a pünkösdi-fürdő közötti partszakaszon 10-15 mozgóbüfét is felállítanak. /mti/

..-

9.20/a

- 10 -

kk

bb 18. tízmillió forint a szegedi orvostudományi egyetem rekonstrukciójára

vid gk-Lm ki

1963. május 31.

a szegedi orvostudományi egyetemen jelentős rekonstrukciós munka kezdődött. az intézetek, klinikák felújítására, korszerűsítésére ebben az évben tízmillió forintot fordítanak. korszerűsítik a szülészeti és nőgyógyászati klinikát. a belgyógyászati klinikán a felújításon kívül, új építkezés nélkül, a padlástér megfelelő kialakításával korszerű, 25 személyes nővérszállást rendeznek be. a fül-orr-gégészeti harmincról ötven ágyra bővítik. az anatómiai intézetet bekapcsolják a szegedi hőerőmű távvezeték-hálózatába. /mti/

..-

bb 19. tökéletesített fejgép - hárommillió forint megtakarítás

vid j-Lm ká

1963. május 31.

a szakemberek megállapítása szerint a fejéknél az első tejsugarak harmincszor annyi baktériumot tartalmaznak, mint a későbbiek, így ezt a tejet minden tehenészetben külön fejk. a gépi fejéknél ez a megszakítás hátrányos. ismeretes, hogy a fejés megkezdésének hatására 8-10 percig működésbe lép a tejszűrés hormon. a megszakítással a hormonműködés vagy teljesen megszűnik, vagy az időkiesés miatt csökken a tejszűrés.

a keszthelyi agrártudományi főiskola két munkatársa, dr. borka gyula és jánosi gyula olyan készüléket szerkesztett, amely az ismert összes típusú fejgépre házilag is felszerelhető, és külön edénybe gyűjti az első tejsugarakat, majd azonnal automatikusan átvált. érdekessége, hogy a szelepekkel lezárt, külön edénybe gyűjtött tejet csak akkor lehet kiönteni, ha felforralják. az új szerkezet kísérleti üzemeltetése sikerrel járt. s alkalmazása az előzetes számítások szerint évente 3 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak. /mti/

..-

bb 21. a hazafias népfront és a tit közös klubja sarkadon

vid fm/tné-Lm fm

1963. május 31.

hazánk egykor legnagyobb „kubikos-falujában”, sarkadon a földművelőszövetkezeti, termelőszövetkezeti klubok állandóan zsúfoltak. most a hazafias népfront és a tit elhatározta, hogy közösen berendezik az értelmiségiek klubját is. /mti/

9.22/a

- 11 -

kk

bb 17. június 1-én megnyílik minden vendéglátóhely a római parton - mintegy félmillió forintot költöttek korszerűsítésre - növekszik az idegenforgalom

i tó/tm szb vg

1963. május 31.

a fővárosiak kedvelt pihenő és vikendező-helyén, a római parton, nagy gonddal készült fel az északbudai vendéglátó vállalat a vendégek ellátására. az idén nem a naptári előírásához, hanem az időjárásához alkalmazkodtak és már eddig is több nyári helyiséget, éttermet, büfét megnyitottak. június 1-től, szombattól pedig már valamennyi vendéglátóhely a kirándulók rendelkezésére áll.

mint a vállalat szakemberei elmondták, az elmúlt évhez képest nem növelték a vendéglátóhelyek befogadóképességét, de mintegy félmillió forintot költöttek korszerűsítésükre, felújításukra, amelyek végeredményben az ellátás javítását és gyorsítását szolgálják. nagyobb arányú korszerűsítést hajtottak végre a tó vendéglőben és a csillaghegyi strand étteremben, mivel mindkét helyen nagyobb idegenforgalomra is számítanak. a tó vendéglőben étkeznek majd a most épülő és a terv szerint július 1-én megnyíló autós camping vendéglő. itt magyaros jellegűre cserélték ki a berendezési és a felszerelési tárgyakat. az ablakokra népi motívumokkal díszített függönyöket és drapériákat, az asztalokra hasonló terítőket szereztek be és cseréptányérokban tálalják nemzeti ételeinket. akik nem bírják a mi fűszeres és zsíros ételeinket, azok részére a francia-konyha előírásai szerint főznek majd.

a római parti üdülők és vikendezők ellátásának javítására megvásárolták a budapesti nemzetközi vásáron bemutatott guruló vendéglő egyes részeit, így a melegkonyhát és a söntést. ezeken kívül kihelyeznek két-három-százaz jéggel hűthető üdítőital-pultot és egy elektromos fűtési virslifőzőt. a meglévő éttermeken és büféken kívül a nyári hétvégeken - amikor megsokszorozódik a vendégek száma - az újpesti összekötő hid és a pünkösd-fürdő közötti partszakaszon 10-15 mozgóbüfét is felállítanak. /mti/

--

9.20/a

- 10 -

kk

bb 18. tízmillió forint a szegedi orvostudományi egyetem rekonstrukciójára

vid gk-lm ki

1963. május 31.

a szegedi orvostudományi egyetemen jelentős rekonstrukciós munka kezdődött. az intézetek, klinikák felújítására, korszerűsítésére ebben az évben tízmillió forintot fordítanak. korszerűsítik a szülészeti és nőgyógyászati klinikát. a belgyógyászati klinikán a felújításon kívül, új építkezés nélkül, a padlástér megfelelő kialakításával korszerű, 25 személyes nővérszállást rendeznek be. a fül-orr-gégészeti harmincről ötven ágyasra bővítik, az anatómiai intézetet bekapcsolják a szegedi hőerőmű távvezeték-hálózatába. /mti/

--

bb 19. tökéletesített fejőgép - hárommillió forint megtakarítás

vid j-lm ká

1963. május 31.

a szakemberek megállapítása szerint a fejésnél az első tejsugarak harmincszor annyi baktériumot tartalmaznak, mint a későbbiek, így ezt a tejet minden lehenészetben külön fejik. a gépi fejésnél ez a megszakítás hátrányos. ismeretes, hogy a fejés megkezdésének hatására 8-10 percig működésbe lép a tejleadó hormon. a megszakítással a hormonműködés vagy teljesen megszűnik, vagy az időkiesés miatt csökken a tejleadás.

a keszthelyi agrártudományi főiskola két munkatársa, dr. borka gyula és jánosi gyula olyan készüléket szerkesztett, amely az ismert összes típusú fejőgépre házilag is felszerelhető, és külön edénybe gyűjti az első tejsugarakat, majd azonnal automatikusan átvált. érdekessége, hogy a szelepekkel lezárt, külön edénybe gyűjtött tejet csak akkor lehet kiönteni, ha felforralják. az új szerkezet kísérleti üzemeltetése sikerrel járt. s alkalmazása az előzetes számítások szerint évente 3 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak. /mti/

--

bb 21. a hazafias népfront és a tit közös klubja sarkadon

vid fm/tné-lm fm

1963. május 31.

hazánk egykor legnagyobb „kubikos-falujában”, sarkadon a földművelésszövetkezeti, termelőszövetkezeti klubok állandóan zsúfoltak. most a hazafias népfront és a tit elhatározta, hogy közösen berendezik az értelmiségiek klubját is. /mti/

9.22/a

- 11 -

km

bb 20. hogyan fejlesztik tovább a középiskolás kollégiumokat?

i vt/tm-lm ha

1963. május 31.

a művelődésügyi minisztériumban értékelték a középiskolai kollégiumok, diákotthonok munkájának a most záruló tanévvel kapcsolatos tapasztalatait, megállapították, hogy az otthonok munkája fejlődött, mind jobban szervezik meg a közösségi életet, az öngazdálkodás kibontakozását hasznosan segítik a kiszervezetek, amelyeknek már a diákotthoni és kollégiumi ifjúság 96 százaléka tagja.

az ország 267 középiskolai diákotthonának eddig csaknem 75 százaléka nyerte el a megtisztelő kollégium címet s a jelek szerint jövőre a többi intézet is alkalmassá válik a kollégiummá-
avatásra. a diákintézményekben messzemenően gondoskodnak arról, hogy a növendékek minél hasznosabban tölthessék szabadidejüket, sokoldaluan kielégíthessék szórakozási, művelődési igényeiket. valamennyiben van már rádió és igen sokhelyütt televízió is. stúdió-felszereléssel az intézetek 50 százaléka rendelkezik, a könyvtárak kötetszáma együttesen megközelíti a hetvenezret, hasznosan tölthetik idejüket a fiatalok a különféle szakkörökben is, amelyekből több mint ötszáz működik.

a következő tanévben 7 100-zal több - zömmel vidékről bejáró - középiskolás kap helyet a tanulószobákban és részese a menzai ellátásban. velük együtt az e kedvezményeket élvezők száma már megközelíti a negyvenezret.

az intézményekben egyébként - az otthonok bővítésének eredményeként - ösztönül újabb 1 150 fiatal kap helyet. a középiskola első évfolyamába felvett, de helyhiány miatt diákotthonba nem kerülő tanulók közül 1 800-át a szülői munkaközösségek segítségével az iskola családoknál helyez el. ezek a gyerekek a közeli diákotthonban ugyanazt a teljes ellátást kapják, mint az ott lakók, beleértve a tanári segítséget is, s részt vesznek a többiekkel együtt a közösségi életben./mti/

9.30/a

- 12 -

bb 22. június 15-én megkezdik a termelési próbákat az alsózsolcai épületelemgyárban

vid tr-lm ki

1963. május 31.

a borsod megyei alsózsolca község határában létesülő épületelemgyárban mintegy 200 gép és berendezés segíti majd a dolgozók munkáját, ezek között lesz egy Lyukkártyás vezérlésű gépsor, amely automatikusan szabályozza a cement, a kavics, s a víz adagolását, a beton keverését. a gyár építése és szerelése már befejezéshez közeledik és június 15-én megkezdik a termelési próbákat, először vasuti aljakat készítenek amelyekből az idén százezret adnak át a máv-nak./mti/

bb 23. két éven belül hazai gyártmányú görgősfurókkal látják el az olajkutatókat

vid sze-lm ki

1963. május 31.

nagykanizsán, a dunántúli kőolajipari gépgyárban 1960-ban kezdték meg az olajkutak furását gyorsító görgős-furók gyártását. az idén a terv szerint háromezerhátszáz ilyen furót készítenek, s ezzel az igények mintegy felét elégítik ki a gyár. az elmúlt három év alatt olyan magas szintű gyártási tapasztalatra tettek szert, hogy a nagykanizsai görgősfurók minőségileg jobbak a külföldiekénél. a magyar olajkutatók már szívesebben használják a hazai furókat, mint a külföldieket. a görgősfuró gyártás fejlesztésére új üzemrészt építenek és a számítások szerint két év múlva már teljesen hazai furókkal látják el a magyar olajkutatókat./mti/

bb 24. „hizik,, a szabolcsi burgonya

vid j-lm ká

1963. május 31.

szabolcs-szatmár megye burgonyatermelő táját, a felsőtisza vidékét kiadós eső áztatta az elmúlt napokban. a vetemények felüdültek és igen gyors fejlődésnek indultak. különösen jól jött a csapadék vencesellő, gáva, tiszabercel község határában, ahol a szántóterületnek csaknem egyharmadán foglalkoznak előhajtattott burgonyával. a már galambtojás nagyságu burgonyagumók három nap alatt négy dekát „hiztak,, ez annyit jelent, hogy a vártnál egy héttel korábban kezdhetik meg az új termés betakarítását és holdanként legalább 10 mázsával lesz nagyobb a hozam./mti/

9.44/gy

- 13 -

bb 25. 100 000 mázsa lucernaszéna a somogyi mezőkről

vid j-lm ká

1963. május 31.

somogyban a kedvező időjárást kihasználva, a termelőszövetkezeteknek sikerült az első lucernakaszálást mindenhol befejezni, s a termés mintegy 90 százalékát behordani, a gyors betakarításhoz hozzájárult az is, hogy számos termelőszövetkezetben alkalmazták az állványos szárítást, 12 közös gazdaságban pedig hideglevegős szárítással vonták ki a nedvességet az összerakott kazlakból, a megye termelőszövetkezetei eddig több mint 100 000 mázsa kitűnő minőségű lucernaszénát takarítottak be./mti/

--

bb 26. először vizsgának levelező hallgatók a kaposvári tanítóképzőben

vid fm/tné-lm fm

1963. május 31.

a kaposvári tanítóképzőben megkezdődtek az évvégi kollokviumok, a 63 harmadéves tanítójelölttel együtt az idén vizsgáznak először levelezőhallgatók is, tizenöt képesítés nélküli pedagógus-jelölt, - aki már négy éve tanít, - kap most oklevelet./mti/

--

bb 28. műanyag használatával évi több mint egymillió forint megtakarítás az ózdvidéki bányákban

vid sze-lm ki

1963. május 31.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt üzemében két éve kezdtek kísérletet műanyag pvc csövek bányabeli használatára, ma már a tröszt valamennyi bányüzemében műanyagcsöveken továbbítják a levegőt a munkahelyekre, a szerzett tapasztalatok alapján kezdték meg a műanyagcsövek használatát a víz elvezetésére, a pvc-cső erre a célra is jól bevált, s most a két legvízezebb bányüzemben, farkaslyukon és egercsehiben kezdték meg az új fejtéseken a víz elvezetését műanyag csövekkel, egercsehiben műanyagcsövet használnak a nemrég üzembe állított szénmosóban is, a trösztnél egy év alatt több mint egymillió forintot takarítanak meg a műanyagcsövek használatával./mti/

--

9.50/a

- 14 -

bb 27. borsodi háztartási tüzelő kelet-szlovákiának, most-vidéki tüzelő budapestnek - szén-cseré csehszlovákia és magyarországi között a szállítási utak rövidítése céljából

i szf/tm-lm vg

1963. május 31.

kitűnő példája volt az év elején a baráti országok rugalmas, gyors és eredményes együttműködésének az a megállapodás, amelynek értelmében a magyar villamosenergia-ipar 50 megawatt erőművi teljesítmény átengedésével segítette csehszlovákiát, a szomszédos ország pedig ennek megfelelő értékű háztartási darabos szenet adott cserébe a magyar lakosság ellátására,

most újabb hasonló, kölcsönösen hasznos együttműködésre kerül sor a két ország bányászata és energiagazdálkodási szervei között, a kgst együttműködési elveinek szellemében.

a csehszlovák tüzelőanyagügyi minisztérium nemrég szén-cserét javasolt a magyar nehézipari minisztériumnak, hogy a két ország egyes vidékein kölcsönösen gyorsíthassák, gazdaságosabbá tehessek a szénszállítást és ezzel javíthassák a lakosság ellátását, csehszlovákia kelet-szlovákiai részét ugyanis a távoli most vidékéről kell ellátni háztartási tüzelővel, ami gyakran nehézségekbe ütközik, mert az ostrava-kassa közötti nagyforgalmu vasutvonal nem győzi a szénszállítmányok átbotcsátását, a két minisztérium elvi megállapodást kötött, hogy kelet-szlovákiát a jövőben magyarországról, a szomszédos borsodi szénmedencéből látják el háztartási szénrel, hidasnémetin keresztül, mi pedig a mosti bányavidékről kapunk háztartási darabos-szenet budapest lakossága részére, a pozsonyi vonalon, komáromon és szobon át, a szállítmányokat ezen a két határállomáson vesszük át, a szén útja innen lényegesen rövidebb és gyorsabb a fővárosba, mint a távoli borsodi bányákból, a megállapodás tehát mindkét félnek előnyös, mivel tetemes szállítási költséget takarít meg és zavartalan, biztonságos tüzelőellátást tesz lehetővé, havonta 8000-10 000 tonna háztartási darabos szén cseréjét tervezik ilyen módon.

a próbaszállítások megkezdődtek, értékelésük most van folyamatban, az értékelési adatok alapján fejlesztik majd ki rendszeresen a két ország szénszállítási cseréjét./mti/

--

9.55/a

- 15 -

Handwritten signature

Handwritten signature

bb 29. havi fizetés a baranyai termelőszövetkezetekben

vid j-lm ká

1963. május 31.

a baranyai falvakban régi mondás volt: „akkor lesz a parasztnak jó világ, ha majd úgy kapja a fizetést, mint a vasuti bakter”. a múltban ugyanis a vasuti őr volt jóformán az egyetlen dolgozó ember a faluban, aki havonta kapott fizetést, akár esett, akár fujt. a megye szövetkezeti gazdaságai közül mind többen valósítják meg a parasztembereknek ezt a régi vágyát, azaz a rendszeres előlegszolgáltatást.

két évvel ezelőtt - ugyanebben az időszakban - a megye termelőszövetkezetsinek még csak 24 százaléka osztott előleget a tagjainak. tavaly már 46, az idei tavaszon pedig több mint 60 százaléka valósította meg a rendszeres előlegosztást. egy-egy tagra 66 forinttal több készpénz-előleg jutott, mint a múlt év tavaszán és majdnem 200 forinttal több, mint két évvel ezelőtt.

mind több azoknak a szövetkezeti gazdaságoknak a száma is, amelyek a munkaegység-elszámolásról teljesen a készpénzfizetésre tértek át. 1961-ben mindössze két, 1962-ben kilenc és 1963-ban már tizenhat termelőszövetkezetben dolgoznak a tagok az új elszámolási rendszer szerint. jelenleg már több mint 7 000 szövetkezeti gazda kap havi fizetést./mti/

-. -

bb 30. könyvtárak nyílnak a vas megyei strandokon

vid fm/tné-l m fm

1963. május 31.

a múlt évek jó tapasztalatai alapján a strandidényben könyvtárak nyílnak a vas megyei fürdőhelyeken. szombathely mindhárom strandján, továbbá a járási székhelyek, a nagyobb községek rábai fürdőhelyein, valamint a büki termálfürdőben találunk olvasnivalót a látogatók. már megkezdődött a strandkönyvtárak anyagának összeállítása szórakoztató, humoros, novellás- és verses-kötetektől, ifjúsági művekből./mti/

-. -

10.07/a

- 16 -

PK

bb 31. országos vállalatban egyesítik az érc- és ásványbányászatot

i szf/gk-lm vg

1963. május 31.

a korábbi kisebb mérvű vállalatösszevonások után megkezdődött a magyar nehézipar nagyobb arányú szervezeti átalakítása, az iparfejlesztés irányelveinek megfelelően. annak a gazdasági bizottsági határozatnak végrehajtására kerül most sor, amelynek értelmében a jelenlegi 108 nehézipari gazdasági egységet az év végéig 34 egységbe tömörítik.

az első félév végétől kezdve gyors ütemben végbeműve az átszervezés nyitányaként a nehézipari miniszter most elrendelt két jelentős vegyipari vállalat, a borsodi vegyikombinát és a közvetlenül mellette felépült, nemrég üzembe helyezett berentei vegyiművek egyesítését június 30-i hatállyal. a rendelkezés értelmében a berentei vegyiművek beolvad a bvk-ba és július 1-től kezdve a két nagyüzem borsodi vegyikombinát néven közös vezetés alatt dolgozik tovább. a bvk ezzel válik igazán vegyikombináttá, mert eddigi fő termékén, a nitrogénműtrágyán kívül júliustól kezdve berentei üzemegységében a most induló pvc-termelésnek is központja lesz. ezen kívül különféle klórozott termékek, petrokémiai bázison előállítható anyagok, ipari gázok és egyéb szerves vegyületek gyártása összpontosul az egyesítéssel több ezres munkásszámúvá duzzadó mammutüzemben. a megnövekedett bvk különben a vegyipari tröszt néven megalakuló, az egész szerves vegyipart egybefoglaló középírányító szerv vállalatok közé tartozik majd az eddigi minisztériumi irányítás helyett.

júliustól kezdve egymás után alakul meg a többi új nehézipari középírányító szerv is, a vegyipari trösztön kívül a gyógyszeripari tröszt, az alumíniumipari tröszt, megszervezik továbbá több más szakma országos vállalatait, így a gumigyárakat egyesítő országos gumi-ipari vállalatot, nemkülönben az egész villamosenergia-ipart összefogó magyar villamosműveket.

ezenek az új szervezeti egységeken kívül a gazdasági bizottság legujabban jóváhagyta az érc- és ásványbányászat országos vállalatának megalakítását is. a jövő évtől kezdve e két szakma jelenlegi hat vállalata, a rudabányai vasércbánya, a hegyaljai ásványbánya, a mátrai érc- és ásványbánya, az urkuti mangán ércbánya, az ásványbánya és ásványelőkészítő vállalat, valamint az érc- és ásványkutató vállalat - országos érc- és ásványbánya vállalat néven egyesül és műszakilag a nehézipari minisztériumban megszervezendő bányászati főosztály felügyelete alá tartozik. az egyesítéssel megszűnő vállalatok az országos vállalat körzeti igazgatóságaként működnek majd tovább./mti/

10.14/a

- 17 -

PK

bb 32. elutazott a Lengyel katonai küldöttség

t vt/tr szb

1963. május 31.

a Lengyel katonai küldöttség, amely wojciech jaruzelski altábornagy, miniszterhelyettes, a Lengyel néphadsereg politikai főcsoportfőnökének vezetésével 10 napos baráti látogatást tett hazánkban, pénteken délelőtt budapestről visszautazott varsóba. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent borbándi jános vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettesek, továbbá a honvédelmi minisztérium politikai főcsoport-főnökségének vezető beosztású tisztjei.

jelen voltak a repülőtéren a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

bb 33. tovább olcsóbbodott az ujbungonya, a cukorborsó és a zöldpaprika

1 nj/j-lm ká

1963. május 31.

a nagyvásártelepre pénteken 50 vagon és 81 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 12 vagon ujbungonya, 12 vagon ujbungonya, 4 vagon karalábé, 5 vagon főzőnagyma, 2 vagon vegyes darabáru, 4 vagon cseresznye, 7 vagon tojás, 3 vagon vágott baromfi és 1 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatja pénteken újból mérsékelte a kertészeti újdonságok fogyasztói árát. így az ujbungonyát kilónként 6.20, a cukorborsót 5.60 forintért, a töltelivaló zöldpaprikát darabonként 2-2.50, a kovácsházi-féle csamegepaprikát 1.40-2, a hegyes paprikát 1-1.40 forintért hozták forgalomba. a paradicsomot kilónként 58, a melegágyi uborkát 15, a tisztított parajt 3, a kerti sóskát 5.40 forintért árusították. a korai cseresznyét kilónként 6.80-9.60, a zöld egrest 7, a rekeszes földiepret kilónként 16-20, a dobozos epret kilónként 22 forintért adták. /mti/

11.00/Lm

-18-

bb 34. a Lotto nyerőszámai

j-lm ki

1963. május 31.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint a nagykanizsán, a városi művelődési házban megtartott lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki: 12, 21, 26, 56, 86.

a május havi szelvények közül a 22. hét szelvényei vesznek részt a tárggyereménysorsoláson, melyet június 3-án 9 órakor tartanak a sportfogadási és Lotto igazgatóság székházában. /mti/

bb 35. szombaton három hidegvizű strand nyílik

1 kf/lm vg

1963. május 31.

a fővárosi fürdőigazgatóság közli, hogy június 1-én, szombaton megnyílik a pestúrinai, a pesterzsébeti és a rákoscsabai strandfürdő. /mti/

- 19 -

12:30

bb 36. „kombájn-börze,, a nagykunságban

vid j szb ká

1963. május 31.

a nagykunság központjában, karcagon a megye egyik legnagyobb gépállomása folyamatosan átadja erő- és munkagépeit a termelőszövetkezeteknek, - és az év második felében gépjavitó állomássá alakul át. a termelőszövetkezetek eddig öt és félmillió forint értékben 114 erőgépet és csaknem 500 munkagépet vettek át a gépállomástól. most befejeződött a kombájnok szokásos nagyjavítása is. a gépszemle után péntektől valóságos „kombájn-börzét,, tartanak, ahol a város öt közös gazdaságának vezetői választják ki a saját tulajdonukba kerülő gépeket. a gépállomás 44 üzembépes kombájnt ad át a tsz-eknek. /mti/

bb 37. tízezer szál vásárhelyi rózsa a pedagógusok köszöntésére

vid j szb ká

1963. május 31.

a hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat kopáncsi telepén beköszöntött az rózsaidény. a 20 holdas kert szemét gyönyörködtes, tarka szinpompába öltözött. a piros, bronzvörös, narancssárga, pezsgőszínű és hófehér virágsznyegek legszebb szálait gyűjtik csokorba a kertészlányok. az idei első jelentősebb mennyiséget a pedagógusnapra szállítják. pénteken tízezer szál bíbós virágot szedtek és indítottak utnak budapestre, debrecenbe, székesfehérvárra. a leszedett bimbók vasárnap, a nevelők ünnepén nyílnak ki. /mti/

bb 38. kiváló minőségű borsót szednek a kőrösök vidékén - megkezdődött a mélyhűtés és a konzerválás békéscsabán

vid j-lm ká

1963. május 31.

a kőrös-vidék termelőszövetkezeteinek nagytábláin megkezdődött a borsószedés. tíz borsófejtő gép ontja a tartályokba a szép borsószemeket. nemcsak sok a borsó a kedvező májusi időjárás hatására, de a minőség is kifogástalan. az ujkigyósi aranykalász tsz-ben, ahol 300 holdon termeltek zöldborsót, csupán a szemtermés 2,250,000 forint jövedelmet ad. ezenkívül több vagon fehérjedős zöldtakarmányt kapnak a kifejtett borsó hüvelyeiből.

a békéscsabai konzervgyárban és a nemrég avatott hűtőházban megkezdtek a zöldborsó tartósítását. a két üzemben 205 vagon zöldborsót konzerválnak, illetve mélyhűtenek. /mti/

12.47/gy

- 20 -

bb 39. időjárásjelentés

gg-lm

1963. május 31.

a meteorológiai intézet jelenti május 31-én pénteken 13 -órakor:

északkeleti szél.

a nagyterjedésű skandináviai anticiklon áramlási rendszere északkelet felől továbbra is hűvös, sarkvidéki eredetű levegőt szállít középeurópába. hazánk északkeleti felében tegnap 10-14, délnyugaton 8-10 órán át sütött a nap. a délutáni órákban a dunántúlon többfelé kisebb eső, zivatar volt. a csapadék mennyisége általában nem haladta meg a 2 millimétert, csak szombathelyen hullott 6, káldon pedig 11 milliméter. a hőmérséklet napközben 23-26 fokig emelkedett, ma hajnalban általában 10-15, az északkeleti határszélen helyenként 8-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országsszerte kissé felhős volt az idő, a hőmérséklet 20-23 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 20.6 fok volt, 1.9 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 21 fok.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, néhány helyen, főképp a holnapi nap folyamán záporosó, zivatar. mérsékelt, helyenként élénk északkeleti szél. a hőmérséklet keleten kissé csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 20-23, nyugaton 23-26 fok között.

a duna vizállása budapestnél pénteken délelőtt 11 órakor 360 centiméter. /mti/

bb 40. véget ért a 2. országos szennyvíz ankét miskolcon

vid te szb ki

1963. május 31.

pénteken véget ért miskolcon a 2. országos szennyvíz-ankét. a kétnapos értekezleten az ország minden részéről összegyűlt több mint kétszáz vizügyi szakember tanácskozott az ipari szennyvizekkel legjobban terhelt élővizek védelmének lehetőségeiről. /mti/

13.35/ szb

-24-

Handwritten signature

bb 41. termel az első somogyi olajkut

vid te szb ki

1963. május 31.

a zalai olajkutatók öt év óta eredményesen kutatnak a somogy megyei babócsa, vizvár és heresznye térségében. már jelentős mennyiségű földgázt tártak fel, több kut furása közben pedig ki-termelésre érdemes, egyelőre még nem állapított mennyiségű, 16-
minőségű kőolajat találtak. a dél-dunántúli kőolaj- és földgáz-
termelő vállalat szakemberei a napokban megnyitották az első
somogyi olajkutatót. a következő hetekben több ezer méter hosszúsá-
gu olajszállító csővezetékét fektetnek le és olajgyűjtő tankállomá-
sát építenek. amint a csővezeték és a tankállomás elkészül, a többi
olajkutatókat is megépítik meg somogyban. /mti/

bb 42. gazdag program a hazai és a külföldi autósoknak - javaslatok a balesetek megelőzésére - a magyar népköztársaság autómobilklubja és az állami biztosító közös sajtótájékoztatója

t kf-lm vg

1963. május 31.

a magyar népköztársaság autómobilklubja sajtótájékoztatót tartott pénteken a magyar sajtó házában. matykó vilmos a magyar autóklub főtitkára elmondotta többek között, hogy a klub ma csaknem 10 000 tagot tart nyilván, s budapesti n kívül vidéken is mintegy 24 helyen van 300-500 fős jól működő helyi csoportja. a klub tagjainak és a hazánkba érkező külföldi autós turistáknak az idén gazdag programot állítottak össze. többek között rövidesen megrendezik az első bmw márkájú kocsik hazai találkozóját, amelyen 200 külföldi résztvevőre számítanak. a lisszaboni autóklub 20 kocsival 50 fővel júniusba látogat el hazánkba európai útja során. június 9-én 12 külföldi ország 41 versenyző részvételével megrendezik a felszabadulás utáni első budapesti grand prix-t, nemzetközi gyorsasági autóversenyt a városligetben. a külföldiek részére egyébként 80 000 példányban 7 nyelvű tájékoztatót készítettek a magyarországi közlekedésről, utakról. szóba került a klub tevékenysége az autósok képzésében, megsegítésében, a balesetek megelőzésében. az idén 14 új szerviz, illetve autó-mentőkocsit állítanak munkába az országutakon. a klub 6 kocsija és szakemberei a nyári idényben szombaton és vasárnap járják a balatoni utat és segítenek a rászorulóknak. az állami biztosítóval közösen röplapokat készítettek, amelyekkel ugyancsak a balatoni úton figyelmeztetik az autósokat a veszélyekre, a helyes közlekedésre. a gyermekbalesetek megelőzése érdekében országsszerte megrendezik majd az autósok és az uttorók találkozó-ját. a klub megszervezte a közlekedést oktató pedagógusok képzését is. ötvenszázalékos kedvezményrel jogosítványhoz juthatnak ezek a pedagógusok, akiket közben a klub a közlekedés-oktatására is megtanít. javasolja a klub, hogy a technikumokba is tegyék kötelezővé a közlekedési oktatást, s a technikumot végzett 18. évet betöltött tanulók a bizonyítvánnyal együtt jogosítványt is kapjanak.
/folyt.köv./
14.00/lm

bb 42. /gazdag program...1.folyt./-lm

fehér sándor az állami biztosító vezérigazgatója az autóklub és a biztosító hasznos kapcsolatáról, a gépjármű-biztosítás eredményeiről beszélt. hazánkban a gépjármű szavatossági- tehát a kötelező - biztosítás már mintegy 50 000 autóra és 250 000 motorkerékpárra terjed ki. hasznát igazolja, hogy például a múlt évben 4 800 esetben összesen 7 millió forint kártérítést fizetett a biztosító. az idei első három hónapban is 804 gépkocsikarra mintegy 2 millió forintot fizettek a bajt okozó autósok helyett.

a biztosító nemzetközi tevékenysége nagyban hozzájárul a külföldi gépkocsi forgalmunk növekedéséhez. így például amióta a zöldkártya egyezményben részt veszünk és 14 országgal kötöttünk ilyen szerződést, rohamosan növekszik a hazánkba érkező autósok száma. tavaly például 27 600 külföldi gépkocsi és autóbusz, s mintegy 6 500 teherautó jött hazánkba. a két szerv szakemberei kedvező feltételek megteremtésével igyekeznek segíteni a nemzetközi forgalom további bővülését. így például az a törekvésük, hogy a külföldi és a hazai gépkocsik zöldkártya nélkül is átléphessék az országhatárokat, csökkentve így az ezzel járó adminisztrációt. az általános gépjármű biztosítás - amely a saját kocsiban keletkezett kár térítésére vonatkozik - egyelőre lassan terjed hazánkban, jóllehet a világon nálunk a legolcsóbb ez a biztosítási forma. az általános gépjármű biztosítás - törés, lopás-rablás esetére - már nemcsak itthon, hanem a szovjetunióban, a bulgáriában, a csehszlovákiában, a lengyelországban, az ndk-ban és a romániában közlekedő magyar kocsikra is érvényes. /mti/

bb 43. megkezdtek a zalaegerszegi ujjváros első lakásainak átadását - mikor költözhetnek be a lakók?

vid te-lm ki

1963. május 31.

a zalaegerszegi ujjvárosban, a távlati építési terv szerint több mint 2 000 lakást, iskolákat, üzleteket építenek. a munkákat a múlt év őszén kezdték el, s a gyors építési módszerek, a gépesítés és a falazóblokkok alkalmazásának eredményeként már pénteken megkezdhetik az első lakások műszaki átadását. az év végéig folyamatosan 252 lakás készül el az ujjvárosban.

az első lakások, bár apróbb szépséghibák akadtak, napokon belül beköltözhetőek lennének, ha lenne bennük villany és gáz. a lakásokat ugyanis gázfűtésre tervezték. az első lakóépületek már elkészültek, de a gázvezeték lefektetését csak most kezdték el. így a beköltözéssel esetleg hetekig várni kell. késik a villany bevezetése is, mert a lakótelep transzformátorállomásának még csak a helyét jelölték ki. /mti/

14.18/ szb

bb 44. országos konferencia az ifjúság kulturális neveléséről

tr-Lm ha

1963. május 31.

a kisz központi bizottságának kulturális osztálya csütörtökön és pénteken országos konferenciát rendezett az ifjúság kulturális neveléséről, a kulturális szemle 1963/64 évi irányelveiről. nádasi józsefnek, a kisz kb. titkárnak megnyitó beszéde után szabó jános, a kisz kb kulturális osztályának vezetője tartott bevezető előadást. a vitában résztvettek a megyei tanácsok népművelési csoportvezetői, a szakszervezetek megyei tanácsai és a meszőv-ök kulturális felelősei, a tit megyei titkárai, a fővárosi tanács, a szakszervezetek budapesti tanácsa és a tit fővárosi képviselői. a zárszót bíró vera, a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztályának vezetője tartotta. /mti/

-. -

bb 45. az alkoholizmus elleni országos bizottság

gk-Lm ha

1963. május 31.

junius 3-án a vöröskereszt központjában értekezletet tart, amelyen értékelik az állami és társadalmi szervek munkájának eredményét. az értekezleten megvitatják az alkoholizmus egészségügyi, tudományos és gazdasági kérdéseit, s meghatározzák a további feladatokat. /mti/

-. -

bb 46. a theatre de la cité vendéggjátéka budapesten - a francia színházegyüttes sajtótájékoztatója

t s/gk-Lm ha

1963. május 31.

a hazánkban tartózkodó theatre de la cité francia színházvezetői péntek délelőtt az újságíró klubban találkoztak a sajtó képviselőivel. roger planchon, a színház igazgatója és főrendezője elmondotta, hogy a 38 tagú társulat 1957-ben alakult. állandó székhelyük lyon egyik ipari külvárosában, villeurbanne-ban van. színházuk nagy népszerűségnek örvend. repertoárjuk igen gazdag, műsorukon shakespeare-, moliére-, dumas- és goldoni-művek szerepelnek, a klasszikusok mellett játszanak modern darabokat is, így brecht-drámákat és fiatal francia szerző műveit.

a társulat az évadban hat hónapot játszik villeurbanne-ban, három hónapot párizsban, három hónapig pedig külföldön szerepel. jelenlegi nemzetközi turnájukon, az előző hetekben krakkóban, varsóban, temesvárott, bukarestben és szófiában léptek fel. budapestről hollandiába utaznak, az ősszel pedig ellátogatnak a szovjetunióba.

a társulat budapesten az izabella téri színházépületben 31-én és junius 1-én dumas: a három testőr, junius 2-án és 3-án pedig moliére: dandin györgy című vígjátékát mutatja be. /mti/

-. -

15.26/n

-24-

1730

le

bb 47. befejeződött az országos öntözési tanácskozás

vid/j/m/ká

1963. május 31.

pénteken befejeződött hajduszoboszlón a kétnapos országos öntözési tanácskozás, amelyen több mint 300 termelőszevketzeti és állami gazdasági vezető, tudományos kutató vett részt. az előadást követő vitában huszonötön szólaltak fel.

a kétnapos tanácskozást izinger pál, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatója foglalta össze. mint zárszavában mondotta, a második ötéves terv során az idén építünk legnagyobb területen öntözőtelepeket, s ez évben 177.000 holdat kapcsolunk be az öntözéses gazdálkodásba. a következő két esztendőben valamivel lassabb lesz az ütem az építkezésnél. ez lehetővé teszi viszont, hogy sokkal nagyobb figyelmet fordítsunk az öntözéses gazdálkodás hatékonyságára. /mti/

-. -

bb 48. a jövő tavaszra tervezett konfekcióruhák bemutatója

t sz/tr/m/vg

1963. május 31.

pénteken a duna szállóban mutatta be új kollekciójának legjellemzőbb férfi, női és gyermekruha modeljeit a konfekcióipar. az állami ruhagyárak és a ruhaipari tervező vállalat új ruhamodeljei közül mintegy száz öltözéket sorakoztattak fel. ezekből választja ki a kereskedelem, milyen ruhákat gyártson a konfekcióipar a negyedik negyedévben. ebben az időszakban a téli árúkészlet kiegészítésén kívül az üzemek már a tavaszra forgalomba kerülő ruházati cikkeket készítik majd.

az utóbbi időben szerencsére nem jelentek meg új divatvonalak, így a kereskedelemnek nem lesz nehéz dolga a modellek kiválasztásánál, hisz azt rendelhetik meg, ami a legcélszerűbb, legizléseesebb és a vásárlók körében leginkább keresett. a serdülő korúaknak és a kislányoknak tervezett ruhák a legsikerültebbek a gyermekruhák tervezésénél figyelembe vették a különböző országokban kialakult gyermekdivat legcélszerűbb elgondolásait. lányoknak, fiuknak minden korosztályban a több részes ruhákat tartják a legjobb megoldásnak. a női és a férfi ruháknál sok volt a sportos jellegű, közülük egyik újdonságot a nőknek szánt, hosszú idő után ismét visszatért trencskó fazonu balonkabát jelentette. /mti/

le

-. -

16.24/n

-25-

1730

bb 49. a demokratikus jogászok nemzetközi szövetsége

tm/m/ha

1963. május 31.

junius 1-3 között mariánské-Laznében kibővített titkársági ülést tart, amelyre a magyar jogász szövetség képviselőjében dr. benedek jeno főtitkár utazott el. /mti/

---

bb 50. rendőrségi felhívás

i bc/gk/m/ha

1963. május 31.

az ország területén, különösen a balaton környékén, egy körülbelül 45 éves, 160-165 centiméter magas, zömök testalkatú, kerek-arcú, németes kiejtéssel beszélő férfi diszcserjét kínál eladásra, s helyette vadcsérjét árusít. hiszékeny embereket nagyobb pénzüsszeggel károsít meg ily módon a csaló, aki idáig müller jános néven mutatkozott be. a rendőrség felhívja a lakosság figyelmét: ha ilyen leírású személy megjelenik és diszcserjét kínál eladásra az illetőt adják át a legközelebbi rendőrnek. /mti/

---

bb 51. vasárnaptól mikrobusz jár a római-parton - a fővárosi autóbuszüzem közleménye

k hbj/sze/m/vg

1963. május 31.

a fővárosi autóbuszüzem közli, hogy junius 2-től, vasárnaptól a római-parton a béke strand és a fővárosi tanács üdülője között mikrobusz-járatot helyez üzembe. utvonala: a nánási ut 93. számtól a vöröshadsereg útján át a fővárosi tanács üdülőjéig. a megállóhelyek azonosak az ott közlekedő 34-es járat megállóival, a viteldíj menetenként mind a felnőtteknek, mind a gyermekeknek 2 forint. a nánási uttól az első kocsi 9 órakor, az utolsó kocsi 20 órakor, a fővárosi tanács üdülőjétől az első kocsi 9 óra 20 perckor, az utolsó kocsi 20 óra 20 perckor indul.

x x x

a 15. kerületben a rákos uton - az arany jános és a szerencs utca közötti szakaszon - utjavítások miatt a 25-ös autóbuszjárat kocsijait mindkét irányban el kell terelni, s ideiglenesen a következő útvonalon közlekedik: rákos ut- szerencs utca sarokig változatlan, onnan tovább: szerencs utca- bocskai utca- arany jános utca, majd ismét eredeti útvonalán. az útvonal-módosítás junius 3-án, hétfőn lép életbe.

ugyancsak junius 3-án, hétfőn üzemkezdettől a 140-es és a 140/y-járatok kocsijait az eredeti útvonalon közlekedtetni a fővárosi autóbuszüzem. /mti/

16-44/n

-26-

1747

bb 52. felavatták a budapesti vegyiművek új klóralkálielektrolízis üzemét

t szf/gk/m/vg

1963. május 31.

pénteken délután ünnepélyesen felavatták a budapesti vegyiművek illatos uti gyáregységének új klóralkálielektrolízis üzemét. az ünnepségen résztvett dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter és a vegyipar számos vezetője.

a vendégeket poros tamás vállalati igazgató és bajcz istván gyáregységvezető főmérnök kalauzolta végig az új üzemen, amely egyik legelső fontos létesítménye a vegyipar gyors ütemű fejlesztésére irányuló nagy beruházási programnak.

a szemle után az új üzem dolgozóinak részvételével megtartott ünnepi gyűlésen poros tamás igazgató elmondotta, hogy a 170 millió forintos beruházással, a vegyterv tervei szerint, francia gyártmányú berendezésekkel két év alatt felépült, évi 10 ezer tonna kapacitású klóralkálielektrolízis üzem, amely most már csaknem egy éve rendszeresen kifogástalanul működik, 20 százalékkal növeli a vállalat termelését.

dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter a kormány köszönetét és elismerését tolmácsolta a beruházásban, a kivitelezésben kiemelkedő érdemeket szerzett dolgozóknak és kormánykifutottaknak, valamint miniszteri kitüntetések, jutalmak adott át nekik. /mti/

---

bb 53. kiosztották a kohó és gépipari minisztérium technikai tanulmányi versenyének díjait

t kf/tm/m/vg

1963. május 31.

a kohó és gépipari minisztérium az idén is megrendezte a technikai hallgatók országos tanulmányi versenyét. a vetélkedésben többszáz végzős és harmadik osztályos gépész-, villamosipari- és kohász-szakos tanuló vett részt.

a tanulmányi verseny ünnepélyes díjkiosztását pénteken délután tartották a minisztériumban. a versenyzők közül hárman kapták meg a második díjjal járó 1000 forintot, heten pedig a harmadik díjat jelentő 500 forint pénzdíjat és oklevelet. /mti/

17.08/n

-27-

1747

lc

lc

bb 54. eltemették burghardt rezső festőművészt

t s/hmé/m/ha

1963. május 31.

a farkasréti temetőben pénteken délután nagy részvétellel temették el burghardt rezső festőművészt, a magyar népköztársaság érdekes művészt. a ravatlanál a pályatársak nevében bánhidi antal, a képzőművészeti főiskola tanára, a sírnál a tanítványok nevében balogh andrás bucsuzott az elhunytól. /mti/

...

bb 55. a szovjet nagykövet látogatása a csepel vas- és fémművekben

k kf/tm/m/vg

1963. május 31.

g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter társaságában pénteken látogatást tett a csepel- vas- és fémművekben. az üzemben csató lászló vezérigazgató és molnár ernő az mszmp központi bizottságának tagja a pártbizottság titkára kalauzolták a vendégeket. /mti/

...

bb 56. új egészségügyi létesítményeket avattak hajdu-bihar megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 31.

pénteken két új egészségügyi létesítményt adtak át hajdu-bihar megyében. debrecenben egészségügyi szakiskolát, püspökladányban pedig járási rendelőintézetet avattak. az ünnepségeken résztvett és beszédet mondott dr. doleschall frigyos egészségügyi minisztert.

debrecenben az orvostudományi egyetemhez közel a nagyerdő peremén épült a háromemeletes, 200 személyes egészségügyi szakiskola, amely hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megyéből toborozza növendékeit, s ápolónőket képez. a szakiskolát madzar józsef kommunista orvosról nevezték el - aki a tanácsköztársaság idején a népi egészségügy egyik harcosa volt.

a püspökladányban avatott járási rendelőintézet körzetéhez mintegy 40.000 lakos tartozik. felépítéséhez a járás községei 2,5 millió forint összeggel járultak hozzá a községfejlesztési alapból. /mti/

...

-28-

17.14/n
1767

bb 57. megnyílt kőfalvi gyula szobrászművész és balázs józsef festőművész kiállítása

t Lv/te/m/ha

1963. május 31.

a pesterzsébeti múzeumban pénteken gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese megnyitotta kőfalvi gyula szobrászművész és balázs józsef festőművész gyűjteményes kiállítását. /mti/

...

bb 58. hasbaszurta haragosát - háromévi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/tr/m/ha

1963. május 31.

bakóczi istván nyugdíjas az egyik rákosligeti vendéglőben italt fogyasztott, majd autóbuszra szállt. a végállomásnál vele együtt szállt le a kocsiból hanák pái nyugdíjas is. a két férfi korábban összekülönbözött. a megállóból egy irányban indultak el. menet-közben összeszólköztek, s bakóczi hasba szurta hanákot, majd ott hagyta.

a fővárosi bíróság pénteken délután szándékos emberölés kísérletéért háromévi szabadságvesztésre ítélte bakóczi istvánt. /mti/

...

bb 59. ülést tartott a kneb

sze/m/ha

1963. május 31.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. meghallgatta a kneb elnökének beszámolóját a legutóbbi ülés óta tett intézkedésekről, s azokat jóváhagyólag tudomásul vette. a kneb megtárgyalta és elfogadta „hogyan segítik az anyagi ösztönzők a beruházások korszerű, gyors és olcsó megvalósítását, című vizsgálat összefoglaló jelentését, majd a sütőipar tevékenységének, a minőség alakulásának és az egészségügyi rendszarbályok megtartásának vizsgálatáról készült előterjesztést.

a bizottság elfogadta harmadik negyedévi munkatervét. e szerint a népi ellenőrzés júliusban kezd vizsgálni az újítások gazdasági hatékonyságát az élelmiszeripar egyes ágazataiban. ugyanakkor júliusban kezdődik a fővárosban a lakosság érdekvédelmének vizsgálata az élelmiszerkereskedelem területén. /folyt.köv./

18.20/n

19.45

-29-

le

bb 59. /ülést tartott ... 1. folyt./ m

augusztusban vizsgálja a kneb a tőkés országokkal folytatott kereskedelem mérlegének kedvező alakulása érdekében tett intézkedéseket, valamint egyes kiemelt beruházások előkészítésének, lebonyolításának és hatékonyságának helyzetét. augusztusban és szeptemberben kerül sorra a főváros lakossága részére végzett javító-szolgáltató tevékenység vizsgálata. /mti/

---

bb 60. a kertészeti termelés kérdéseiről tanácskoztak a tolna megyei képviselők

vid/ká/m/gk /la

1963. május 31.

az országgyűlési képviselők tolna megyei csoportja a szőlő- és gyümölcsstermesztés feladatairól tanácskozott pénteken a tamási vörös szikra tsz székházában. a tanácskozáson résztvett vass istvánné, az országgyűlés elnöke és prantner józsef országgyűlési képviselő.

horváth józsef, a megyei tanács kertészeti főfelügyelője tájékoztatta a résztvevőket a megye kertészeti problémáiról. közölte, hogy az idén 22 millió forintot költenek szőlő- és gyümölcsstelepitésre a megye termelőszövetkezetei. elsősorban a gyengébb, homokos földeket telepítik be a tájjellegnek megfelelő gyümölcsfákkal. a megye tsz-eiben kertészeti szakember- és munkaerőhiány van, ezért kívánatos, hogy a szekszárdi felsőfoku mezőgazdasági technikumban kertészeti tagozat is létesüljön.

prantner józsef országgyűlési képviselő indítványára a képviselőcsoport javasolta, hogy a megyei tanács a hazafias népfront megyei bizottságával együttesen még az idén mérje fel, milyen tényleges lehetőségek vannak a megyében a különféle gyümölcskultúrák fejlesztésére és az öntözésre. /mti/

---

bb 63. négyszázszáz épületelem a nyiregyházi konzervgyár építkezésén

vid/te/m/cz

1963. május 31.

jelentős esemény színhelye volt pénteken délután a nyiregyházi konzervgyár építkezése. a munka legfontosabb szakaszához érkeztek el: a központi csarnokot átjáró, első főtartót, a 40 méter fesztávolságú, 40 tonnás vasbetongerendát tették a helyére. az óriás főtartót a szabolcs megyei építőipari vállalat dolgozói készítették, az emeletnyi magasságú pillérekre a budapesti építőipari vállalat szakemberei emelték be két nagyteljesítményű emelőárbóc segítségével. /folyt.köv./

18.25/n

19.41

-30-

bb 63. /négyszázszáz ... 1. folyt./ m

a négyezer négyzetméteres üzemi csarnokban a következő napokban és hetekben még 11 hasonló nagyságú és súlyú főtartót helyeznek majd el. /mti/

---

bb 70. országos honismereti-munkásmozgalmi tanácskozás esztergomban

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 31.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága, a szakszervezetek megyei tanácsa, s a megyei tanács művelődésügyi osztályának rendezésében országos honismereti- munkásmozgalmi tanácskozás kezdődött pénteken esztergomban. az első ilyen találkozót azzal a céllal kezdeményezte a népfrontbizottság, hogy minden megyében megkezdjék a honismereti körök a munkásmozgalmi és legújabbkori történelmi emlékek gyűjtését. komárom megyében elsősorban a dorogi muzeumbarátok köre ért el már e téren jelentős eredményeket, tagjainak munkája az egész járásra kiterjed.

dr. fábián lászlónak, a megyei tanács vb. titkárának megnyitó szavai után dr. gerelyes ede, a legújabbkori történelmi múzeum igazgatója tartott előadást a munkásmozgalmi emlékek gyűjtéséről. hangsúlyozta, hogy ennek a munkának igen nagy a jelentősége, és ismertette, milyen módszerekkel érhetnek el eredményt a honismereti körök. vértés robert, a párttörténelmi intézet munkatársa azzal foglalkozott előadásában, hogyan tudják a honismereti körök elsősorban az életrajzok, visszaemlékezések gyűjtésével gazdagítani a párttörténelmi kutatásokat. hajnik sándor, sárpilisi volt partizán, a dorogi múzeum barátok körének tagja hozzászólásában sürgette ezt a munkát és arra hívta fel a tanácskozás résztvevőinek a figyelmét, hogy ezeket a visszaemlékezéseket minél hamarabb rögzíteni kell, nehogy feledésbe menjenek. bárdos lászló, a megyei könyvtár helyettes igazgatója, aki régóta foglalkozik a tatabányai szénbányászok munkásmozgalmával, a megye munkásmozgalmának kialakulásáról, fejlődéséről tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

a kétnapos tanácskozáson megvitatják még a munkásfolklor gyűjtésének eredményeit, a műszaki emlékek és hagyományok gyűjtésével kapcsolatos tennivalókat, majd megnyitják a megye első munkásmozgalmi kiállítását a balassi muzeumban. /mti/

18.35/n

19.41

-31-

bb 61. önkéntes néprajz-és nyelvjárás-gyűjtők első országos találkozója tatán

vid fm/tné vm fm

1963. május 31.

országszerte évről-évre növekszik azoknak a száma, akik kedvtelésből kutatják néprajzunk, nyelvjárásaink emlékeit. munkájuk értékelésére, tapasztalataik megvitatására a magyar néprajzi társaság, a magyar nyelvtudományi társaság, a néprajzi múzeum és a komárom megyei szervek rendezésében pénteken tatán megkezdődött az önkéntes gyűjtők első országos találkozója. a tanácskozáson résztvett kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke is.

nagy lajosnak, a megyei tanács művelődési osztályvezetőjének és szíjjártó jenőnek, a városi tanács vb elnökének üdvözlő szavai után dr. ortutay gyula akadémikus, a magyar néprajzi társaság elnöke nyitotta meg a tanácskozást. hangsúlyozta, hogy a csaknem 800 önkéntes gyűjtő társadalmi munkájával nagy segítséget nyújt a szakembereknek a magyar nép múltjának, kultúrájának a felkutatásában és megőrzésében. a szakemberek pedig országszerte szívesen fogadják ezt a segítséget, amit bizonyít az is, hogy az utóbbi években összejöveteleiken mindig ott vannak a társadalmi gyűjtők is. a mozgalom kibontakozását segíti, hogy 1952 óta évről-évre rendszeresen meghirdetik a néprajzi, 1960-tól pedig a nyelvtudományi pályázatokat is. nem egy önkéntes gyűjtő már országos hírnevet szerzett. a kutató munkában a pedagógusokon kívül sok parasztember vesz részt és egyre nagyobb szerepet játszanak a fiatalok is. ezt bizonyítja, hogy a helikoni keszthelyi ünnepségre, a sárospataki diáknapokra több mint száz pályázat érkezett. mind nagyobb segítséget nyújtanak a munkához a tanácsok is, és a jövőben még jobban számítanak erre, mert most már a múzeumok a tanácsokhoz tartoznak s így a múzeumi szakemberek közvetlenül foglalkozhatnak a megyéjükben dolgozó társadalmi gyűjtőkkel.

a háromnapos tanácskozáson több olyan előadás hangzik el, amelyek a legfontosabb kutatási területekre hívják fel a gyűjtők figyelmét. pénteken dr. bárczy géza akadémikus a magyar nyelvtudományi társaság elnöke a magyar nyelvjárás-kutatás újabb eredményeiről és feladatairól számolt be, dr. balassa istván kandidátus, minisztériumi osztályvezető a paraszti gazdálkodás emlékeinek kutatásával foglalkozott.

szombaton kerül sor többek között a néprajz-és nyelvjárás-gyűjtők konferenciájára, vasárnap pedig közös gyűjtésen vesznek részt. megnézik komárom megye egyik jellegzetes mezőgazdasági községében, kocson a községről 1930-ban készült nagy monográfia alapján, hogyan változott a dolgozó parasztság élete./mti/

18.42/n
19.45

-32-

bb 64. megnyílt szentendre új nevezetessége: a helybeli képzőművészek állandó kiállításával díszített művész-presszó

t áe/gk vm ki

1963. május 31.

új nevezetességgel gazdagodott a dunakanyar idegenforgalmának központja, szentendre. az egykori, még a törökvilág emlékét őrző csorbadzsi-cukrászda átalakított épületében pénteken új, fővárosi színvonalu eszpresszó nyílt meg. az eszpresszó helyiségeiben a nagyhirű helybeli művésztelep alkotóinak állandó kiállítása is helyet kap. jelenleg - sok más között - czóbel béla és barcsay jenő kossuth-díjas mesterek, a munkácsy-díjas pirk jános, továbbá ilosvai-varga istván, remsei iván és más neves festők eredeti műveit díszítik az izléses helyiségeket. a műveket meg is lehet vásárolni és azokat rendszeresen újabbakkal pótolják.

a 700 ezer forintos költséggel újjáépített művész-presszót pénteken délután komor béla, a pest megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője adta át ünnepélyesen, számos meghívott vendég jelenlétében sziráki ferencnek, a szentendrei városi tanács vb-elnökének./mti/

- . -

bb 65. pedagógusok békegyűlése pécsen

vid/fm/tné vm fm

1963. május 31.

pécsen a hazafias népfront városi bizottsága és a nevelők háza pénteken béketalálkozót rendezett a pedagógusok részére. a leövey klára leánygimnázium nagyteremében mintegy félezer érdeklődő előtt dr. hajdu gyula, az ötvös loránd tudományegyetem jogtudományi karának tanszékvezető professzora, a pécsi munkásmozgalom veterán harcosa ismertette a nemzetközi békeharc jelenlegi helyzetét./mti/

- . -

bb 67. budapestre érkezett india külkereskedelmének minisztere

t sz/tr vm

1963. május 31.

néhány napos látogatásra hazánkba érkezett manubai sah india külkereskedelmének minisztere. a vendéget pénteken délután a ferihegyi repülőtéren incze jenő külkereskedelmi miniszter, nagy jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt s.v. patel india magyarországi nagykövete és az indiai nagykövetség több tagja./mti/

18.45/n
19.45

-33-

bb 62. új osztályokkal, laboratóriummal bővült a tatabányai megyei kórház

vid/fm/tné vm fm

1963. május 31.

pénteken ünnepélyesen átadták tatabányán a megyei kórház új osztályait. egy régi, más célra használt épület átalakításával 54 ágyas belgyógyászati, 20 ágyas szemészeti osztályt és egy területi mikológiai laboratóriumot létesítettek. a korszerű épületben a legtöbb szoba 3-5 ágyas, de hét ágynál nagyobb kórterem nincs. az osztályokhoz ugynevezett befejező konyha tartozik, ahol a központi konyháról érkező félig elkészített ételeket nemcsak a megfelelő diéta, hanem a betegek kívánsága szerint főzik meg. a mikológiai laboratórium a bányavidékeken az átlagosnál jobban terjedő bőrbetegségek megelőzését és gyógyítását szolgálja.

az új létesítmény ünnepélyes átadásán résztvett nemeslaki tivadar, a megyei pártbizottság első titkára, az mszmp központi bizottságának tagja, dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese és szabó zoltán, az egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára, az mszmp központi bizottságának tagja, valamint kiss istván, a megyei tanács vb. elnökhelyettese./mti/

bb 69. az iskolareform tapasztalatai a pest megyei pártbizottság és az országgyűlési képviselők megyei csoportja együttes ülésének napirendjén

t áe/gk vm fm

1963. május 31.

az mszmp pest megyei bizottsága és az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja pénteken együttes ülést tartott a megyei tanács székházában. az ülésen résztvett ilku páál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, cservenka ferencné a megyei pártbizottság első titkára és több meghívott pedagógus a megyéből. az ülés napirendjén az iskolai reform végrehajtásának eddigi tapasztalatairól és a további feladatokról szóló beszámoló szerepelt, amelynek előadója matusek tivadar, a megyei pártbizottság titkára volt. a vitában felszólalt ilku páál is.

a megyei pártbizottság határozatot hozott, amelyben összegezi az oktatási reform megvalósításával kapcsolatos további teendőket.
/mti/

18.51/n
19.45

-34-

bb 71. ötös találat a lotto 22. játéknapján

gk vm

1963. május 31.

a sportfogadási és lotto igazgatóság közli, hogy a 22. játéknap hét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényre bukkantak. a szerencsés nyertes előfizetéses szelvényrel nyert, száma 648.115

a szelvények értékelése még folyik./mti/

bb 72. dobi istván üdvözlő távirata a tunéziai köztársaság elnökéhez

gk vm na

1963. május 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke tunézia nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte habib burgiba köztársasági elnököt.
/mti/

bb 73. megnyílt sebestyén ferenc festőművész kiállítása

t lv/gk vm na

1963. május 31.

a fényes adolf-teremben pénteken megnyílt sebestyén ferenc festőművész gyűjteményes kiállítása. megnyitót passuth lászló író mondott./mti/

bb 66. szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről és további fejlődéséről tanácskozott a megyei pártbizottság, a megyei tanács és a hazafias népfrent-bizottság

vid fm/tné vm fm

1963. május 31.

csütörtökön és pénteken szolnokon együttes ülést tartott a szolnok megyei pártbizottság, a megyei tanács és a hazafias népfrent megyei bizottsága. a tanácskozáson résztvett kiss árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke. nánási lászló az elnöki tanács tagja, hont jános a földművelésügyi miniszter első helyettese, tiszta józsef, a termelőszövetkezeti tanács titkára, a megjelenteket csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára üdvözölte, majd oláh györgy, a megyei tanács vb. elnöke jelentést terjesztett elő a megye mezőgazdaságának helyzetéről és a további feladatokról.
/folyt.köv./

18.55/n
19.45

-35-

/bb 66. szolnok megye.....1.folyt./vm

beszédének bevezető részében elemezte a termelészövetkezetek megszilárdításának helyzetét, a mezőgazdasági termelés eredményeit és biztonságát a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta. megállapította, hogy a mezőgazdaság fejlesztése társadalmi ügyé vált a megyében. az elmúlt években kialakult közös nagyüzemi gazdaságok megteremtették a korszerű mezőgazdasági termelés feltételeit. a növénytermelésről szólva elmondotta, hogy szolnok megye az ország egyik jelentős gabonatermelő körzete. az elmúlt évben a szántóterület 27.2 százalékán termeltek gabonát. több mint 112.000 katasztrális holdon alkalmazták a terméstfokozó vegyszeres gyomirtást. jelentős előrehaladás történt a zöldségtermesztés fokozásában. ezidő szerint már 160 termelészövetkezet 15.200 holdon foglalkozik zöldségtermesztéssel.

a megye éghajlati és talajviszonyai szükségessé tették az öntözéses gazdálkodás fejlesztését. 1958 óta az öntözött terület nagysága több mint kétszeresére, 42.000 holdról 97.000 holdra emelkedett. az állattenyésztésről szólva hangsúlyozta, hogy négy év alatt a tsz-ek közös szarvasmarhaállománya négyszeresére, sertésállománya csaknem négyszeresére, juhállománya másfélszeresére emelkedett. gyakorlatilag kialakult a baromfitenyésztés nagyüzemi módja. jelenleg 1.8 millió baromfi van a mezőgazdasági üzemekben. 133 nagyteljesítményű keltetőgép biztosítja a naposcsibe szükségletet. a közös nagyüzemi állomány kialakításán kívül ebben az évben már mintegy három millió fajtisza baromfit tudnak a háztáji gazdaságok rendelkezésére bocsátani. a rét-és legelőgazdálkodást is fejlesztik a megyében. a nagykunsági kísérleti intézet karcag határában lévő szikes, gyér fűállományu területén kísérleteket folytat a legelők javítására, fűhozamának növelésére. az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy a legelők fűhozamát kisebb költséggel egyik évről a másikra növelni lehet.

beszéde további részében elmondotta, hogy megkezdődött a megyében az egységes szocialista paraszti osztály kialakulása. erőteljes ütemben fejlődik a dolgozó parasztság általános műveltségének és szakmai tudásának növelésére irányuló munka. az általános és középiskolák esti tagozatain 3400 mezőgazdasági dolgozó tanul. kialakították a termelészövetkezetek népművelési hálózatát, a parasztság előtt is megnyílt a külföldi utazás, üdülés lehetősége, kiterjesztették a társadalombiztosítást a nyugdíjazást és a családipótlék fizetést.

a beszámolót követő vitában többek között felszólalt kiss árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, nánási lászló, az elnöki tanács tagja és hont jános a földművelésügyi miniszter első helyettese is. a vita alapján határozatba foglalták a megye mezőgazdaságának további fejlesztésére vonatkozó irányelveket./mti/

19.03/n

-36-

bb 68. magyar-lengyel árucsereforgalmi jegyzőkönyvet írtak alá
te/m/vg

1963. május 31.

pénteken budapesten aláírták a magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság közt 1961-1965. évekre szóló árucsereforgalmi egyezmény bővítő jegyzőkönyvét. a kiegészítő jegyzőkönyv az 1964-1965. években mintegy 32 százalékos bővítést irányoz elő a hosszulejratu egyezmény eredeti előírásaihoz képest. lengyelország több bányagépet, kohászati és öntőipari gépet, elektrotechnikai és híradástechnikai felszerelést, vasuti tehervagonokat, ipari- és központi fűtési kazánokat, orvosi műszereket, gépjármű alkatrészt, vasuti járműalkatrészt, mezőgazdasági gépet és egyéb termékeket szállít magyarországnak. ezen felül növekszik a vegyszerek, anilinfestékek, gyógyszerek, valamint a butorok behozatala is. az említett árucikkek ellenében magyarország növeli a gőzturbina, turbógenerátor, a diesel-mozdonyok, csőhúzó- és csőgyengető berendezések, ipari szerelvények, gépjármű-, motorkocsi- és diesel-mozdony alkatrészek, valamint a gyógyszerek szállítását. megállapodás történt hengerelt áruk cseréjére is. a megbeszélések a kölcsönös megértés és hagyományos barátság légkörében folytak. a jegyzőkönyvet magyar részről bíró józsef külkereskedelmi miniszterhelyettes lengyel részről tadeusz kropczynski, a lengyel népköztársaság külkereskedelmi miniszterhelyettese írta alá. az aláíráson jelen volt mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes. /mti/

---

bb 74. diderot emlékünnepe a kossuth klubban

t hi/tm/m/La

1963. május 31.

a magyar tudományos akadémia, az országos béketanács és a tudományos ismeretterjesztő társulat péntek este a kossuth klubban emlékünnepe rendezett denis diderot francia író és filozófus születésének 250. évfordulója alkalmából. dr. szigeti józsef egyetemi tanár, a filozófiai tudományok doktora mondott ünnepi beszédet, majd művészi műsor következett. közreműködött palotai ercsi előadóművész, gerencsér ferenc és szalai józsef cimbalomművészek. /mti/

---

bb 75. a magyar szolidaritási bizottság üdvözlő távirata jomo kenyattához

gk/ m/ha

1963. május 31.

a függetlenségükért küzdő népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottság táviratban üdvözölte jomo kenyattát, a kenyai afrikai nemzeti unió elnökét abból az alkalomból, hogy pártja győzelmet aratott a választásokon, s jókívánságait fejezte ki kenyattának miniszterelnöki tisztségében folytatandó munkájához. /mti/

19.10/n

-37-

bb 76. a „Leányvásár,, a békés megyei jókai színházban

vid fm/tné vm fm

1963. május 31.

pénteken este békéscsabán a békés megyei jókai színház bemutatta jacobi leányvásár című nagyoperettjét, a darabot gáti sándor rendezte, koreográfiáját boross istván készítette, a főbb szerepeket perényi lászló, pandur teréz, barcza éva, déry mária és bánffy frigyas alakította./mti/

- . -

bb 77. a „susmus,, című zenés szatira bemutatója kaposvárott

vid fm/tné vm fm

1963. május 31.

a kaposvári csiky gergely színházban pénteken bemutatták szinetár györgy „susmus,, című zenés szatiráját, a darabot hortobágyi margit rendezte./mti/

- . -

bb 78. időjárásjelentés

gk vm

1963. május 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 31-én, pénteken 19 órakor:

északkeleti szél

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, néhány helyen záporosó, zivatar. mérsékelt, helyenként élénk északkeleti szél, a hőmérséklet keleten kissé csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton keleten 20-23, nyugaton 23-26 fok között./mti/

- . -

19.40/n

-38-

bb 79. az indiai külkereskedelmi miniszter látogatása apróantalnál

t sz/gk/m/La

1963. május 31.

manubai sah, indiai külkereskedelmi miniszter budapestre érkezése után pénteken látogatást tett a parlamentben, ahol apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese fogadta, a minisztert elkísérte látogatására s.v. patel, indiai magyarországi nagykövete. a minisztertanács elnökhelyettesével folytatott megbeszélésen résztvett incze jeno külkereskedelmi miniszter is. /mti/

- . -

bb 80. fogadás a hazánkban tartózkodó indiai külkereskedelmi miniszter tiszteletére

t sz/gk/m/La

1963. május 31.

pénteken este s.v. patel, az indiai köztársaság budapesti nagykövete fogadást adott a hazánkban tartózkodó manubai sah indiai külkereskedelmi miniszter tiszteletére. a fogadáson résztvett apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, incze jeno külkereskedelmi miniszter, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, erdelyi károly külügyminiszterhelyettes, s a magyar politikai, gazdasági élet számos vezető személyisége. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

- . -

20.12/n

-39-

bb 81. békegyűlés a közlekedési szakszervezetben

m/la

1963. május 31.

pénteken békegyűlést tartottak a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének művelődési házában. az ünnepi est előadója szakasits árpád, az országos béketanács elnöke volt. részletesen elemezte a leszerelés és a békeharc jelenlegi problémáit és utmutatást adott az aktivisták további munkájához.

a gyűlésen résztvettek a hazánkban tanuló kubai fiatalok képviselői és az ndk közlekedési testvérszakszervezetének küldöttei.
/mti/

-.-

- v é g e -

20.55/n

-40-

60.008

M.T.N.

Kiadja a Magyar Távközlési Intézet, Budapest, I. Béni utca 4.-7. Tel.: 184 400, 184 400

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. június 1.

bb 1. szabályozták a felsőoktatási intézmények felvételi rendjét

1 bc/sze/m/ha

1963. június 1.

a művelődésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel és az országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben szabályozta a felsőoktatási intézmények felvételi rendjét.

minden magyar állampolgár kérheti felvételét az általa választott felsőoktatási intézménybe, ha a felsőfoku tanulmányok folytatásához szükséges előképzettsége megvan, egészségi szempontból alkalmas és megfelel az életkor, illetve a munkaviszony szerinti feltételeknek. felsőoktatási intézmények nappali tagozatára a 35. életév betöltéséig lehet jelentkezni. korhatárra tekintet nélkül jelentkezhetnek az esti, valamint a levelező tagozatra olyan dolgozók, akik legalább másfél évet már munkaviszonyban, illetőleg termelőszövetkezeti tagként töltöttek. a katonai szolgálat idejét munkaviszonyban töltött időnek kell tekinteni.

a felsőfoku tanulmányokhoz szükséges előképzettség az érettségi vagy képesítő oklevéllel tanúsított középiskolai végzettség, illetve bármely felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok sikeres befejezése.

a felsőfoku technikumokba és a felsőfoku szakiskolákba jelentkezésnél megfelelő előképzettségnek számít a képzés szakirányával egyező szakmunkás-képesítés is.

a felvételi kérelmet - ha a jelentkező a középiskolát két éven belül végezte el, vagy nem áll munkaviszonyban - az iskolánál, egyébként a munkáltatónál kell benyújtani. a felvételi kérelmet az iskola, illetve a munkáltató köteles véleményezni, az illetékes felsőoktatási intézményhez továbbítani és a felsőoktatási intézménnyel közölt véleményéről a jelentkezőt írásban értesíteni. a munkáltató a felvételi kérelem továbbítását kizárólag esti vagy levelező tagozatra jelentkezés esetén tagadhatja meg, és csak abban az esetben, ha a dolgozó továbbtanulása a vállalat, intézmény munkájában el nem hátrítható zavart okozna. erről a munkáltató - a kérelem benyújtásától számított nyolc nap alatt - az indokok megjelölésével a dolgozót írásban köteles értesíteni. a dolgozó a sérelmes intézkedés megváltoztatását a munkáltató felettes szervétől kérheti. /folyt.köv./

- 1 -